

2025-09-18
S2025/01589 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att betala ut medel till FOCU.SE

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att under 2025 betala ut 44 000 000 kronor till Sahlgrenska sjukhuset i Västra götalandregionen (VGR) avseende FOCU.SE – en nationell studie för jämlik implementering av precisionsmedicin i cancervården. Sahlgrenska sjukhuset ansvarar för att fördela medlen till övriga parter inom projektet FOCU.SE.

Socialstyrelsen ska administrera och följa arbetet under studiens gång i syfte att inhämta kunskap för framtida arbete med process och systemutveckling kring nationella plattformsstudier inom precisionshälsa och repurposing. Vidare ska myndigheten följa hur medlen har använts i förhållande till uppdragets syfte. Medel som inte har använts eller inte använts för avsett ändamål ska återbetalas till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen får i övrigt ange de villkor som ska förenas med statsbidraget inom ramen för ändamålet.

Medlen ska betalas ut engångsvis efter rekvisition av Socialstyrelsen till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Utgifterna ska redovisas mot det inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 16 Åtgärder för en bättre cancervård.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2025 använda högst 300 000 kronor för administrativa utgifter som ska redovisas mot det inom utgiftsområde 9

Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 16 Åtgärder för en bättre cancervård.

Socialstyrelsen ska senast den 31 mars 2026 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Socialstyrelsens redovisning ska fokusera på kunskapsbyggande om processer och systemeffekter för att därigenom möjliggöra ett sammanhållet nationellt lärande. Detta för att tillvarata lärdomar inför framtida studier och nya behandlingar inom området precisionshälsa i hela Sverige. Sahlgrenska sjukhuset ska rapportera i enlighet med Socialstyrelsens anvisningar. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Precisionsmedicin syftar till att ge patienten vård och behandling som är skraddarsydd efter patientens egna förutsättningar och behov, vilket kan göra stor skillnad för patienter med bl.a. sällsynta hälsotillstånd, cancer och infektionssjukdomar. Ett närliggande och delvis överlappande område till precisionsmedicin, är precisionshälsa. Precisionshälsa är ett bredare område som förutom precisionsmedicin även innefattar preventiva åtgärder på både individ- och gruppnivå, vilka kan kategoriseras som exempelvis förebyggande hälsovård och folkhälsoarbete.

Ett av målen i den nationella life science-strategin är att Sverige ska vara ett föregångsland vad gäller implementering av precisionshälsa och avancerade terapier i vården. Regeringen anser att implementeringen av precisionshälsa och avancerade terapier ska vara jämlik, jämställd, kostnadseffektiv och erbjudas utifrån individens behov och förutsättningar i alla delar av landet.

FOCU.SE är en nationell klinisk och explorativ precisionsmedicinsk studie för avancerad cancer. Studien kommer att genomföras vid de sju universitetssjukhusen i landet vilka är belägna i Region Stockholm, Region Uppsala, Region Västerbotten, Region Östergötland, Region Örebro, Region Skåne och Västra götalandregionen. Universitetssjukhusen genomför studien i nära samverkan med respektive universitet på orten. Studien är upplagd som en nationell plattformsstudie som ska skapa möjligheter att utvidga omfattningen även till andra regioner i Sverige.

Studiens syfte är att möjliggöra individanpassad behandling för patienter med avancerad cancer. Inom ramen för studien används redan godkända cancerläkemedel men de studeras utanför de indikationer som omfattas av befintligt godkännande, enligt en modell som kallas drug repurposing. Repurposing möjliggör att redan tillgängliga läkemedel används för nya patientgrupper baserat på biomarkörprofilering. Syftet med repurposing är att, inom ramen för kliniska studier genom att behandla nya patientgrupper med befintliga läkemedel men utanför godkänd indikation. Därigenom möjliggörs för utökade kunskapsunderlag som kan ligga till grund för utvidgat godkännande för läkemedlen till den studerade indikationen. Detta möjliggör i sin tur att fler läkemedel kan användas inom sitt godkännande till fler patienter. Effekten blir att patienter i hela Sverige får möjlighet att använda läkemedlet och behandlingen är inte enbart begränsad till specialistkliniker.

Under 2025 avsätter regeringen 50 miljoner kronor för ett jämlik införande av precisionshälsa och 1 miljard kronor för åtgärder för en bättre cancervård. Regeringen beräknar att avsätta 100 miljoner kronor årligen för 2026 och framåt för precisionshälsa för att säkra en långsiktig finansiering av en jämlik implementering samt ytterligare 1 miljard kronor för 2026 för åtgärder för en bättre cancervård, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Anna Gyllenstrand

Kopia till

Kammarkollegiet